

EKO 2014

časopis študentov Obchodnej akadémie v Senici

Letné číslo

Ogasto

časopis

Zimné cvičenie	2
Predstavujem vám I.B	3
Náhodné stretnutie v parku	5
Boli sme v divadle: Veľa krik pre nič	10
Madame Bovary	12
Čo znamená, keď sa povie... ..	14
Kniha, ktorá stojí za to!	16
Každá lavica niečo skrýva	17
Naše/ vaše hlody	18
Tak sme zvolili prezidenta!	19
Malý prezidentský test	20
Prvý apríl	21

Letné číslo EKO pripravili:

*PhDr. Iveta Hazuchová a Mgr. Viera Rosová,
prispievatelia: Tatiana Cintulová, Monika Varcholová, Radka
Rybníkárová (všetky z I.B), Marika Chocholáčková (I.C), Erika
Rybanská (II.B) a Gabika Vávrová (IV.B).*

*Keďže študenti OA, bohužiaľ, neprejavujú záujem o prácu
v redakčnej rade EKO, nie je možné na študentskom časopise -
jeho forme a obsahu - systematicky a zmysluplne pracovať.
Verím, že dnešná generácia obchodkárov nedovolí, aby školský
časopis nadobudol podobu štyroch žiackych prác, pričom podstatu
časopisu musí „odtiahnuť“ učiteľ.*

*Naozaj chcete, obchodkári, aby VÁŠ
PRIESTOR NA VYSLOVENIE OTÁZOK ČI
NÁZOROV ZANIKOL???????*

Ha

Zimné cvičenie

Zimné cvičenie... Keď sme o „akcii“ počuli, boli sme celkom zvedaví, čo to vlastne bude. Keď sme sa však dozvedeli, že budeme musieť šliapať v nepríjemnej zime až do Šajdíkov, hneď nás radosť prešla. Ale to, že sme išli sa korčuľovať na zimný štadión, nám radosť trochu vrátilo. Len nás mrzelo, že nebol sneh a nemohli sme sa ísť lyžovať. Nakoniec, aj s korčuľovaním sme boli spokojní.

Keď nastal deň D a my sme mali ísť do Šajdíkov, boli sme naobliekaní, ako keby sme išli na Sibír. Keď sa to tak vezme, vonku sme sa aj cítili, akoby sme na Sibíri boli. Fúkal neskutočný vietor, a to že sme boli na rovine a široko-ďaleko nič, tomu veľmi nepomáhalo. Vietor fúkal viac a viac. Stále sme dúfali, že na konci našej cesty dorazíme na miesto, kde sa budeme môcť zohriať. Na naše sklamanie, bol tu len les, v ktorom sme sa mohli napiť akurát tak čaju. Pri návrate do budovy OA sme boli asi prvýkrát radi, že ideme do školy, pretože sme boli poriadne premrznutí.

Na druhý deň sme boli všetci spokojní, že už viac nikam nemusíme „pochodovať“ a ideme sa korčuľovať na senický zimák. Nie všetci sme mali korčule, ale to nebol žiaden problém, pretože sa dali požičať na štadióne. Niektorí sa korčuľovania báli, pretože nikdy na korčuliach nestáli. Po chvíli na ľade z nich strach opadol a začali sa učiť korčuľovať. Pri korčuľovaní nebola núdza ani o pády, ani o smiech. Chalani mali možnosť zahrať si hokej, do ktorého sa zapojil aj pán profesor Polesňák. Pri pádoch, naháňačkách a hokeji sa, našťastie, nestali žiadne vážne zranenia. Na záver sme sa mohli pozerať na tréning senických hokejistov. Obdivovali sme ich rýchlosť a obratnosť pri korčuľovaní.

Na tento kurz sme sa vcelku tešili,
boli sme radi, že sme niekam
išli spolu, ako trieda.

Tatiana Cintulová

a Monika Varcholová, 1. B

Bol január, klasifikačná porada... V tomto školskom roku bola polročná klasifikácia celkom zaujímavá, veď najlepšimi triedami na obchodke sa stali prváci. Prváci! I. A získala druhé miesto, I. C bola tretia a víťazmi - t. j. najlepšou triedou školy - sa stala I. B. Túto šikovnú triedu sme sa rozhodli predstaviť.

Predstavujem I. B

Keď som rozmýšľala nad tým, ako vám – čitateľom EKO - v úvode predstavím našu triedu, nenapadlo mi nič geniálnejšie, ako začať základnými informáciami.

Tu sú: Počet žiakov: (aktuálne) 25

Triedny učiteľ: Ing. Branislav Černek

Predseda triedy: Ben Cintula

Ako ste mohli sami usúdiť, naša trieda je ako každá iná. Skoro ničím sa neodlišujeme...

Naše prvé dni v tejto škole boli veľmi zvláštne. Zatiaľ čo v iných triedach bol hurhaj, decká sa navzájom spoznávali, rozprávali, smiali sa... u nás bolo ticho. Nechcem tým povedať, že bolo ticho ako v hrobe (i keď prvé týždne sa to tomu podobalo)! Trochu sme sa rozprávali, ale keďže sme sa vôbec navzájom nepoznali, naše rozhovory sa týkali iba školy. A to bolo málo. Iba niektorí vedeli poriadne rozprúdiť debatu (za čo im ďakujem).

Aby ste pochopili... V jeden deň sa nám stala takáto príhoda: Mohol to byť tak druhý týždeň, u nás v triede zavládlo ticho a nikto sa do ničoho nemal. Vtedy vošla do našej triedy jedna naša spolužiačka a rozosmiala sa. Nevydržala to a so smiechom odišla z triedy. Po chvíli sa vrátila, ale keďže sa u nás nič nezmenilo, zasa odišla z triedy so smiechom. Až neskôr, keď sme sa o tom rozprávali, nám povedala, na čom sa smiala (dúfam, že ste si domysleli)...Týmto chcem len podotknúť, že naše začiatky boli veľmi vtipné.

Ale pravdaže, postupne sme sa začali viac a viac rozprávať, spoznávať, začali sme zisťovať, aké máme záľuby, koníčky. Ale myslím, že takto to prebiehalo v každej prváckej triede. Aspoň medzi tými, čo sa nepoznali. Len chcem povedať, každý bol z iného mesta, obce (alebo z čohokoľvek iného), a tak sme to mali ťažšie. Pravdaže, dnes sa už poznáme.

Ako sa nám podarilo dosiahnuť, aby sme sa (výsledkami) stali najlepšou triedou v škole, vážne neviem. U nás v triede je veľmi zaujímavé, že nech sa spýtate kohokoľvek, či sa učil, každý vám odpovie, že nie. A potom, keď sa píše nejaká písomka, väčšina z nás dostane jednotky a dvojky. Tajomstvo možno tkvie v tom, že v triede máme veľa ľudí, ktorí dokážu z rukáva vysypať celé učivo a tvrdia vám, že sa neučili, alebo ľudí, ktorí sa naozaj neučia a všetko si pamätajú z hodiny (čo im závidím) a nakoniec tých, čo majú jednoducho pri písomkách šťastie. Takto to robíme. Nie je v tom žiadna veda.

Pravdaže, nie je to len o tom, že sa dokážeme naučiť na písomku, ale aj o tom, že spolu skvele vychádzame. Hej, máme svoje chyby, ale kto ich nemá. Hlavné je, že všetko dokážeme normálne vyriešiť, že sa nepotrebujeme hádať, že sa môžeme na seba spoľahnúť a že vieme, čo od seba môžeme očakávať...

Za seba môžem povedať, že som nečakala, že si v triede nájdem toľko dobrých kamarátov. Možno mi neuveríte, ale hlavne kvôli mojej triede ma baví chodiť do školy...

I. B, ďakujem Vám, že ste takí, akí ste!   ***Radka Rybníková, 9. B***

KomPrax

KomPrax alebo inak Kompetencie pre prax je celoslovenský projekt organizovaný Iuventou. Jeho primárnym cieľom je prostredníctvom troch neformálnych školení pomôcť mladým ľuďom získať schopnosti pre vytvorenie a zorganizovanie samostatného „malého projektu“. Na tento účel poskytnú pre každého účastníka 200 eur. Cieľ: vychovávať aktívnu mladú generáciu.

Našu triedu I. C myšlienka KomPraxu zaujala a rozhodli sme sa prihlásiť. S počiatočnými obavami sme **25. marca 2014** prišli do Skalice, kde sa mali školenia odohrávať. Privítali nás dvaja sympatickí školitelia a všetky obavy z nás opadli. Zaregistrovali sme sa v hoteli a školenie sa mohlo začať.

Prvé školenie bolo zamerané na rôzne aktivity, ktoré nás mali naučiť kolektívnemu správaniu, ale zároveň aj dôležitosti samostatného uvažovania a rozhodovania sa. Pri niektorých úlohách či lepšie – pri ich riešeníach - sme si museli ponamáhať logické uvažovanie. Druhú časť školenia tvorili prednášky a prezentácie.

Druhé školenie bolo zamerané na vypracovaní plánu nášho vlastného „malého projektu“. Najprv sme prezentovali naše nápady na činnosti, ktoré by sme chceli zrealizovať. Vzájomne sme si ich skomentovali a ohodnotili. Potom prišla na rad ťažšia časť - vypracovanie zámeru. Spísali sme si dôležité fakty: cieľovú skupinu, ciele, materiál, ktorý budeme potrebovať, rozpočet a iné. Vyplnili sme potrebné „papiere“ a odoslali sme ich na ústredie Iuventy.

Po schválení nášho zámeru nám prídu peniaze na účet a budeme môcť svoj projekt uskutočniť. Na celkovú realizáciu máme dva mesiace. Po uplynutí tejto doby sa stretneme na poslednom školení, na ktorom projekty vyhodnotíme. Pozn. posledné školenie bude od 23. júna do 25. júna 2014.

Každému činorodému študentovi projekt KomPrax odporúčam! Poskytne užitočné informácie, ďalej jedinečnú možnosť vytvoriť vlastný projekt a zároveň rozvinie kreatívne myslenie.

Marika Chocholáčková, I. C

Časopis EKO sa snaží poskytnúť priestor literárne a výtvarne nadaným obchodkárom. Nádejní básnici a prozaici akosi zmizli, o výtvarnú či grafickú pomoc pri tvorbe nového čísla nebol zo strany študentov žiaden záujem! Kde ste, mladí ľudia, ktorým nestačí len prijímať hotové, prípadne to skritizovať? Pôvodnú tvorbu v EKO reprezentuje *Žilka Rybanská z 2.B*, ktorá sa pokúša vytvoriť román.

Náhodné stretnutie v parku

Začínalo leto a letné prázdniny. Bol som sám doma, lebo rodičia šli na dovolenku. Úplne som sa vám zabudol predstaviť, volám sa Martin Krč. Mám 17 rokov a veľa kamarátov. Bývam v Senici. Môj najlepší priateľ sa volá Andrej, je mi blízky ako brat.

Toto leto som chcel prežiť inak ako po minulé roky. Chcel som si nájsť brigádu a dievča, ktoré by som miloval. Jedno ráno, druhý deň prázdnin, som sa šiel povoziť na bicykli do parku. Samozrejme, zavolať som kamarátov. V parku sme sa bláznili, robili sme rôzne somariny a tam som ju stretol. Bola veľmi pekná, ale aj hanblivá, to som spoznal s pohľadom na jej tvár. Šiel som za ňou.

„Ahoj,“ pozdravil som ju.

„Ahoj,“ odzdravila, cítil som z nej nervozitu.

„Ako sa voláš?“ spýtal som sa zvedavo.

„N-Ni-Nikola, a t-ty?“ spýtala sa koktavo a mierne zapýrená v tvári.

„Martin, ale pokojne ma volaj Mates,“ povedal som jej a usmial som sa.

Úsmev mi opätovala a rozlúčil som sa s ňou. Chalani medzičasom odišli a ja som zostal sám. Odišiel som teda domov. Doma som si pustil počítač a klikol na internet. Napísal som adresu Facebooku a pozrel si novinky. Veľa tam toho nebolo, iba žiadosť o priateľstvo. Bola od Nikoly, potvrdil som! Začal som si s ňou písať. Napísal som jej: Stretneme sa zajtra v parku? Odpísala mi: Zajtra nemôžem, prepáč, môžeme inokedy, nie?

To som si už nestihol prečítať, pretože som sa odhlásil. Dal som si menšiu večeru a šiel spať... Ráno, keď som sa zobudil, bol som zvedavý na odpoveď od Nikolky. Ani ju poriadne nepoznám a už jej tak hovorím. Usmial som sa nad

touto myšlienkou. Zapol som si Facebook a hľadal správu od N. Klikol som a zarazil sa. Nič. Popravde, dúfal som v kladnú odpoveď. Prečítal som si to aspoň desaťkrát, no život ide ďalej. Možno mi zdvihne náladu niečo iné. Zazvonil mi v tom mobil, volal mi Adó.

„Ahoj, čo potrebuješ?“ spýtal som sa ho.

„Čav, chcel som sa ťa opýtať, či by si nešiel von. Chcem ti niekoho predstaviť,“ tajnostkársky mi povedal.

„Fakt? Dobré a kde sa stretneme?“ spýtal som sa.

„Stačí, keď vyjdeš z bytu, som pred dvermi,“ povedal a šiel som mu otvoriť.

Prekvapenie! Predo mnou stál Adó s Nikolou. Nezmohol som sa ani na slovíčko.

„Ahoj, tak toto je moje dievča. Pekná je, že?“ spýtal sa Andrej.

„Jo, je,“ zmohol som sa len na akési zamrmlanie a ďalej som už hovoriť nemohol.

Musím si priznať, že som sa do Nikoly zamiloval a ona je teraz s mojím kamarátom. Chodí s mojím kamarátom. Najlepším kamarátom!

Ospravedlnil som sa im a zavrel vchodové dvere pred nosom. Nemohol som sa pozerať do Nikoliných nebesky modrých očí. Ach! Oprel som sa o dvere a zosunul sa na podlahu. Zazvonili, búchali na dvere... Neotvoril som.

Šiel som sa obliecť a vyrazil som von. I keď mi Andrej volal, nedvíhal som mu telefón. Zobral som bicykel a šliapal som za mojou kamarátkou. Býva u babky, pomerne ďaleko odo mňa, ale to nevadilo. Vždy mi dobre poradila, tak som dúfal, že teraz mi pomôže tiež. Dal som si bicykel do dvora a zaklopal som. Otvorila mi kamarátkina babka, vraj - ona tu nie je, ale že ju môžem počkať v jej izbe. Našťastie, asi o päť minút vošla do izby aj kamarátka Katka.

„Ahoj,“ pozdravil som ju.

„Ahoj, nečakala som ťa tu. Mohol si mi zavolať,“ povedala a milo sa na mňa usmiala.

Úsmev som jej oplatil, ale potom... Potom som začal plakať ako malé decko. Nevedel som to dlhšie skrývať a pred Katkou som ani nemusel. Sadla si ku mne na posteľ a objala ma. Opýtala sa ma, čo sa stalo a ja som jej porozprával všetko o Nikole. Bol som dosť mimo... Katkina prítomnosť ma však upokojovala. Postupne som začal zabúdať na „nedostupnú“ Nikolu.

Bol už druhý júlový týždeň a ja som trávil leto s Katkou a jej kamarátkami. Všetky hovorili, že by sme mali spolu chodiť, ale my sme sa vždy nad týmito myšlienkami usmiali.

Ale niečo sa skomplikovalo, keď som šiel za Andrejom... Videl som, ako šiel do jednej uličky v meste, ale zatiahol tam aj Katku. Katku som mal až príliš rád na to, aby som ju nechal len tak v zapadnutej uličke s miestnym casanovom Andrejom. Keď som uvidel, ako Andrej nasilu bozkáva Katku... Katka sa, chúďa, bránila. Zakričal som na Andreja!

Andrej Katku pustil a tá sa rozbehla ku mne. Objal som ju a radšej odviezol, čo najďalej od Andreja. Prišli sme na zastávku a čakali na autobus. Videl som, ako sa Katka začala triasť – od chladu alebo aj z celej tej nepríjemnej situácie. Požičal som jej svoju bundu. O chvíľu prišiel autobus a my sme nastúpili. Zaplatil som za nás a sadli sme si. Katka nevyzerala, že sa chce zdôveriť, ale neskôr mi ticho povedala: „Maťo, ja som rada, že si tam prišiel. Ja – ja neviem, čo by sa stalo, keby si sa nezjavil,“ povedala a hneď sa rozplakala.

Objal som ju a snažil som sa ju utíšiť.

„Maťo, môžem sa ti s niečím zdôveriť?“ spýtala sa ma.

„Áno, môžeš, veď sme kamaráti,“ odpovedal som.

„V tom momente, keď si ma videl videl s Andrejom... Čo si cítil?“ spýtala sa ma.

„Hm, chcel som tam byť ja! Mám ťa rád,“ povedal som jej.

Zostala strnulo sedieť... Na tvári som jej videl prekvapenie. Pozrela sa na mňa a usmiala sa. Obom nám bolo všetko jasné!

Ani neviem, ako dlho sme sa zhovárali, ako dlho sme sa spoločne smiali, spomínali... Ale bolo to pekné!

Píp. Mobil. Pozriem na displej. Zistil som, že mám tri neprijaté hovory a dve správy. Najprv som si pozrel hovory, volala mi mama a Andrej. Potom správy, jedna bola od mamy: Ahoj, ako? Prečo nedvíhaš mobil? Odpíš, mama.

Radšej som jej hneď odpísal, že je všetko v pohode a že som u Katky.

Druhá správa bola od Andreja: Ahoj, prepáč, neviem, čo to do mňa vošlo. Dúfam, že to naše kamarátstvo nenaruší. Ad'ó. Čo si mám o tom myslieť?

S Katkou sme sa rozhodli niekam vyraziť! Spoločný výlet. Je leto, prázdniny. Žijeme len raz... Katka už mala cestovnú tašku prichystanú,

vykladala tričká a nohavice na posteľ. Ja som ukladal veci do tašky, no na chvíľu som sa zastavil.

„Toto je tvoje jediné oblečenie?“ spýtal som sa.

„Nie,“ trocha sa zapýrila

„Tak pôjdeme?“ spýtala sa

„Ja-jasné,“ zakoktal som sa

Hoci stála oproti mne, zdala sa mi akási vzdialená. Zobral som jej z ruky tašku a otvoril dvere. Prešli sme okolo domčekov až k autobusovej zastávke. Dnes sme mali šťastie, autobus bol presný. V autobuse sedelo asi sedem ľudí... Som gentleman, tak som pustil Katku prvú a zaplatil za oboch. Katka sa iba usmievala, ale keď sme vystúpili, jej úsmev zmizol. Najprv som nechápal, prečo tak rýchlo zmenila náladu, ale príčina sa hneď objavila pred nami.

„Úúú! Kača si našla niekoho, kto by ju chcel. Nie, počkať, teba nik nechcel, toto musí byť dajaký šašo!“ povedalo neznáme dievča a zasmialo sa

„Nemám sa s tebou, o čom zhovárať,“ povedala Katka

Potiahla ma za ruku, aby sme už šli, lebo rozhovor neveštil nič dobré.

„Prečo si nezostala v tej rozpadnutej chatrči so strigou?“ spýtala sa neznáma.

Tak toto slečna prehnela, nikto si nedovolí pripomínať Katke všetky tie hrozné problémy s rodinou! Ani ja sám som sa jej na finančné a rodinné problémy nikdy nepýtal!

„Tento šašo je akýsi zamĺknutý, si mu vybila zuby?“ ďalšie narážky od neznámej

Mal som sto chutí jej vraziť! Ale Katka to vyriešila za mňa, vrazila tomu dievčaťu predou mnou a povedala: „Moju rodinu si do pusy neber!“

Stál som ako zmrazený, je to vážne Katka. Z diaľky sme počuli naštvaté slová: „Dám ťa na súd!“ Ale Katka to nebrala na vedomie!

„Keď príde ku mne, porozprávaš mi, čo to bolo za hnusného človeka. O.k.“ spýtal som sa. Pozrela na mňa a kývla na súhlas, ale neopúšťala ju smutná nálada...

...pokračovanie? ***Nabudúce!***

Erika Rybanská, 2. B

Veľa kriku pre nič

Boli sme v divadle... (hodnotenie divadelného predstavenia)

Až v decembri 2013 sa podarilo získať vstupenky na vychytené divadelné predstavenie v SND – komédiu Williama Shakespeara **Veľa kriku pre nič**. Pre II. CR a IV. B bolo toto predstavenie malým a príjemným sviatkom. Prečo? Čitateľom časopisu EKO sa pokúsim priblížiť, čo všetko bolo pre obchodkárov naj, kto/ čo najviac prekvapil...

1. **Scéna...** Na prvý pohľad strohá, chladná. To však platí len do momentu, keď sa „roztočí“ a ponúkne zákutia, dvorany, úkryty. A keď sa „roztočí“ aj paleta svetiel, tajomnej modrej či diabolskej červenej, musíte byť uchvátený premyslenosťou a pôsobivosťou scény.
2. **Kostýmy...** Umné prepojenie rokokových krinolín (objemných sukní) s moderným odevom, ktorý odkazuje na sicílsku mafiu (zabudli sme povedať – príbeh sa odohráva na Sicílii). Naivná biela (farba odevu dvora kniežata Leonata) v kontraste s mafiánskou čiernou družiny Dona Pedra. Vydarené!
3. **Herecké výkony...** Väčšina návštevníkov SND sa teší na osvedčenú Mórovú, Maštalíra, Koleníka... SND má však aj ďalších skvelých hercov! Možno sú menej známi, ale majú talent a vysoké herecké kvality. Mladé a neopozierané tváre boli aj súčasťou predstavenia Veľa kriku pre nič: úžasný bol zlosyn Don John – Daniel Fisher, ktorý hral, spieval a vytváral originálnu zvukovú kulisu (stačil mikrofón a jeho hlas a... prišla búrka, vietor, strach, napätie...), jazyčnatá Beatrice – skvelá Petra Vajdová, podala výborný herecký výkon, dokonca mám pocit, že shakespearovský blankvers jej naozaj sedí (blankvers – druháci už vedia, druh 10 - 11 slabičného verša), ironický Benedic – Milan Ondřík, je už tradične výborný (poznám ho z DAB v Nitre, kde exceloval v muzikáli Adam Šangala, v SND hviezdi v predstavení Coriolanus), jeho špecifický herecký výraz nadchol mňa aj študentov – hoci... Ondřík sa vám skrátka páči alebo nepáči, neutrálny pocit z jeho herectva nejestvuje! Prekvapil nás aj Ľuboš Kostelný, máme ho totiž zaškatuľkovaného v úlohách dobrákov, bojkov, ťuťmákov a teraz autenticky zahral sebavedomého, nadradeného, tvrdého „šéfa“ – aragónskeho princa Dona Pedra, ktorý sa ako víťaz vracia z vojny.

4. **Hudba a Orchester Jeana Valjeana...** O čo ide? Nuž o to, že o hudbu sa počas predstavenia postarala hudobná skupina Orchester Jeana Valjeana (mimochodom Jean Valjean – hlavná a krásna postava z románu Bedári od Victora Huga). Skupinu vedie už vychválený Daniel Fisher. Orchester - vyjadrím sa pomocou slangu - dodal predstaveniu šťavu.
5. **Shakespeare...** Shakespeare je skrátka Shakespeare! Jedinečný, neprekonateľný, večný... Poznal človeka v celej jeho ľudskej komplikovanosti. Nie, nečítajte túto vetu ako frázu, pretože SHAKESPEARE NAOZAJ POZNAL ČLOVEKA! A je to cítiť aj v predstavení Veľa kriku pre nič.

Ozaj, prečo bolo v tomto predstavení „veľa kriku“?

Nuž niekedy stačí plamienok malého klamstva, zlomyseľnej klebety a vznikne obrovský, nekontrolovaný požiar. Našťastie, zlomyseľnú klebetu prekonal zdravý ľudský rozum. Kiež by to tak bolo aj v reálnom živote!

Ha

Madame Bovary

Boli sme v divadle... (hodnotenie divadelného predstavenia)

Medzi najvychytenejšie divadelné predstavenia SND patria v súčasnosti dve dramatizácie klasických románov: **Madame Bovary** (autor románu **Gustave Flaubert**) a **Jana Eyrová** (autorka románu **Charlotte Bronteová**).

Študenti II. CR a III. C mali možnosť vidieť práve Madame Bovary v predveľkonočnom období – 16. apríla 2014. ...a veru bol to veľký sviatok.

Som rada, že náročné predstavenie študentov oslovilo – predovšetkým preto, že väčšinový divácky vkus smeruje k jedinému: nenáročným až bulvárnym komédiám s množstvom dvojzmyslov (a niekedy aj hrubej priamočiarosti).

Román je román! Jeho dramatizovanie je vždy náročné, pretože zachytiť atmosféru a všetky súvislosti, sprostredkované vedľajšími dejovými líniami, je skrátka nemožné. Závisí od jemnocitu autora dramatizácie, čo vyberie, na čo sa sústreďí.

Román G. Flauberta *Madame Bovary* by si mal prečítať každý! Ide o zásadné dielo európskej realistickej literatúry, dokonca sa hovorí, že práve týmto románom sa „naštartoval“ kritický realizmus. *Madame Bovary* porovnávajú ešte s jedným svetovo známym dielom – s Annou Kareninou (*L. N. Tolstoj*). Čo spája obe diela? Zjednoduším: hlavné hrdinky žijú v manželstve bez lásky, obe sa domnievajú, že ozajstnú lásku našli v náručí milenca...

V prípade *Madame Bovary* je ďalším motívom materiálny krach (dlhy, zmenky, úžerník, exekúcia) – čo je jasný odkaz na dnešok. Práve tento motív bol v dramatizácii *Madame Bovary* výborne spracovaný (*...a aj preto si myslím, že by dielo mali vidieť práve študenti obchodiek! Ved' neznalosť a naivita v konfrontácii s premyslenou manipuláciou človeka je likvidačná!*)

Robo Roth ako úžerník **Lheureux** bol výborný, vlastne hodnotenie „výborný“ je slabé! Exceloval! Úžerník v jeho podaní je milý, priateľský, vtieravo poklonkuje a rafinovane „radí“, aby v momente, keď vás dostane do svojich „zmenkových“ sietí, udrel s krutosťou kata!

Táňa Pauhofová = Madame Bovary = divadelné ocenenie Dosky 2013 a ocenenie Krištáľové krídlo 2013. Čo dodať? Len toľko, že súhlasíme. Jemná a krehko pôsobiaca

herečka, rozohrala príbeh romantickej, rojčivej a labilnej Emmy Bovaryovej presvedčivo!

Jej mužskí hereckí partneri – **Alexander Bárta** (milenc Leon), **Tomáš Maštálir** (zvodca Rodolphe) a **Ľuboš Kostelný** (Emmin manžel – vidiecky lekár Charles Bovary) nemali toľko priestoru, ale celkom zdarne jej sekundovali. Mám však pocit, že najviac „potiahli hru“ práve Pauhofová a Roth.

Čo očarilo študentov? Okrem hereckých výkonov to boli **kostýmy a scéna**, ktoré pripravila Eva Kudláčová Rácová. **Kostýmy** – pravdivo dobové. Niekde som čítala, že sa ich autorka snažila, aby pôsobili, akoby postavy vystúpili z dobových fotografií.

Scéna – minimalistická. Spočiatku pôsobila zvláštne, ale členenie priestoru sa ukázalo byť veľmi zmysluplné.

Žeby ďalšie dokonalé predstavenie? Úprimne, niektoré monologické pasáže sa mi zdali zdĺhavé. Zrejme preto v závere trochu zanikol silný monológ Emminho manžela Charlesa Bovaryho, ktorý držiac zomierajúcu manželku v náručí, konečne otvoril svoje vnútro.

Charles, ktorého sme vnímali ako ťažkopádneho hlupáka, ktorý nevidí či nechce vidieť manželkine milenecké úlety, je zrazu nešťastný muž, manžel, ktorý svojej zomierajúcej žene vraví: *„Volám teda na teba, Emma, prosím ťa, počúvaj. Miloval som ťa celým svojím srdcom, celou svojou dušou... Vedel som, že pre teba nie som ten muž, ktorého si si vysnívala a s ktorým by si mohla byť šťastná... Chcem, aby si vedela, že som sa snažil... Preklínam ťa, Gustave Flaubert. Urobil si zo mňa obyčajného vidieckeho lekára, idiota rodiny... Žiadam, aby si oživil Emmu, pretože jej manžel, doktor Bovary, je pripravený žiť po jej boku. Prosím.“*

...a zrazu dostala hra ďalší rozmer (...ktorý si možno mnohí nevšimli...). Stala sa aj hrou o veľkej, večne odpúšťajúcej láske, ktorá možno presahuje chápanie okolia a ktorej sú schopní tí, ktorí naozaj ľúbia – hm, ako to dopovedať - *oddane, nekonečne...*

Dramatizácia: Iva Klestilová

Réžia: Eduard Kudláč

Premiéra: 16. a 17. 11. 2013, Činohra SND

Ha

Čo znamená, keď sa povie...

Nič v zlom, dnešná „modrá“ generácia priam hýri sebavedomím – ...na sociálnych sieťach. Ale sebavedomie, ktoré je späté s rozhľadom spoločenským, kultúrnym, jazykovým, literárnym... No... Na tom ešte, milí „modráčikovia“, musíte zapracovať!

Čo tak začať práve v tejto chvíli? Dajme si lekciu obraznosti? Obraznosti vo vyjadrovaní!

Pozn.: ...a večer môžete získané vedomosti smelo – presmelo využiť na obľúbenom Facebooku! (pozn. Facebook vraj slangovo nazývate „facák“, skutočne origináálne!)

- **Povedať niečo v kocke.** – povedať niečo stručne, skrátene, kocka je totiž ohraničená.
- **Mať niečo na rováší.** – byť niekomu niečo dlžný. Rováš bola v minulosti latka, ktorá sa používala ako miera – na poli sa pomocou nej vraj počítali snopy a v hostinci na ňu robili krčmári zárezy, aby sa vedelo, koľko toho hostia vypili (a koľko teda krčmárovi zaplatia).
- **A predsa sa točí!** – slová talianskeho astronóma Galilea Galileiho, ktorý sa priklonil k názoru Mikuláša Kopernika, že Zem je obežnicou Slnka a teda nie je stredom vesmíru. Cirkev sa ohradila a predvolala Galilea pred tribunál, na ktorom učenca žiadala, aby svoj kacírsky názor odvolal. Galileo to urobil, nechcel skončiť ako Giordano Bruno, ktorého po dlhom mučení upálili. Galileo teda odvolal, ale podľa niektorých svedkov údajne ticho zamrmľal: „Eppur si muove!“ (A predsa sa točí). Ak tieto slová povieme v súčasnosti – zvyčajne počas hádky – znamená to, že napriek všetkému trváme na svojom!
- **Heuréka!** – Archimedes vraj počas kúpania vo vani prišiel na svoj známy zákon: Teleso ponorené do kvapaliny je nadľahčované silou, ktorej veľkosť sa rovná hmotnosti kvapaliny, ktorá je telesom vytlačená. Objav, ktorý náhodne učinil, ho tak rozradostnil, že vybehol nahý von a nadšený volal: „Heuréka!“ (Objavil som!). Dnes je slovo heuréka prejavom radosti, nadšenia nad novým objavom, alebo keď niečo sami dokážeme.

- **To bolo rodeo.** – Rodeo je kovbojská slávnosť, počas ktorej kovboji súťažili v rôznych disciplínach, napr. udržať sa v sedle rozdivočeného koňa čo najdlhšie. Ja samozrejme, že počas rodea bolo všade plno kriku, neporiadku aj alkoholu. No a podobne vnímame tento frazeologizmus aj v súčasnosti – hluk, neporiadok, neviazanosť.
- **Kúpiť niečo za babku.** – Babka bola uhorská minca nízkej hodnoty, vraj išlo o pol denára (možno pol centa?). Keď teda v Uhorsku niekto kúpil tovar za babku, znamenalo to, že ho kúpil veľmi lacno. Takýto význam si frazeologizmus zachoval až do súčasnosti – ak si niečo kúpil/a výhodne (v akcii), môžeš povedať: Kúpil/a som to za babku!
- **Byť bohatý ako Rothschild.** – Rothschildovci bola známa bankárska rodina, spomínaná už v 18. storočí. Boli a sú bohatí, vlastne – megabohatí a vplyvní. Dnešný význam frazeologizmu teda znie – byť nesmierne bohatý. Bodaj by sme mali Rothschildove milióny!

Ďalšie zaujímavé vysvetlenia frazeologizmov nájdete v úžasnej knihe

Ukryté v slovách,

ktorú zostavila

Doc. PhDr. Jana Skladaná, CSc.,

jazykovedkyňa, ktorá pracovala v Jazykovednom ústave Ľ. Štúra v Bratislave a spolupracovala na sedemzväzkovom Historickom slovníku slovenského jazyka. Aktuálne učí na Univerzite sv. Cyrila a Metoda.

Skladaná, J.: Ukryté v slovách. 1. vyd. Bratislava, SPN: 2012. ISBN 978-80-10-02258-8

Sta

Kniha, ktorá stojí za to!

Na stránkach časopisu EKO by sme vás chceli zoznámiť s knihami, ktoré sú výnimočné a ktoré by mohli osloviť študentov, rodičov a, samozrejme, pedagógov!

Vo vydavateľstve Maxdorf vyšiel v tomto roku (2014!) nový slovník – **Slovník slangu a hovorovej slovenčiny**. Už názov napovedá, že nespracúva spisovnú formu slovenčiny, ale zameriava sa na živú (a prevažne aj nespisovnú) podobu jazyka.

Autor **Peter Oravec** je mi sympatický svojou snahou zachytiť čosi také premenlivé a dynamické ako je hovorová reč. Sám autor v úvode s pokorou tvrdí: „**Jazyk sa nám pri pokusoch o jeho zachytenie smeje priamo do tváre!**“ To je síce pravda, ale vďaka Oravcovmu lexikografickému počinu, máme celkom solídne fixovanú slovnú zásobu prvej dekády dvadsiateho prvého storočia.

... zopár príkladov z množstva slovníkových hesiel:

A – napr. **arafatka** *hovor.* → čierno-biela vzorovaná šatka (so strapcami)

B – **balíť** *hovor. expr.* → 1. nadväzovanie známosti, nahovárať si osobu opačného pohlavia, 2. končiť, nedbať na niečo, zanechávať niečo, prestávať s niečím

C – **cvancigovať sa** *hovor. expr.* → 1. klásť odpor, zdráhať sa, priečiť sa, 2. doťahovať sa, naťahovať sa najmä o peniaze

Č – **čaja, čajka, čajočka** *slang.* → 1. pekné mladé dievča, 2. priateľka, frajerka

D – **darca** v spoj. d. **orgánov** → 1. motocyklista jazdiaci rýchlo a riskantne a pod. 2. bicyklista v hustej mestskej doprave

E – **exot** *hovor. expr.* → zvláštny človek

F – **facák** *slang.* → 1. zaucho 2. Facebook

... mne sa celkom páči, napr. **svišť** *slang.* → dieťa

travoltiť sa *slang.* → tancovať (Pozn. Hm, John Travolta a jeho Horúčka sobotňajšej noci medzi mladými ešte fungujú!!)

tresknúť sa, tresnúť sa *hovor.* → zamilovať sa

Pažravá pri Zvolene *slang.* → prezývka Banskej Bystrice

Každá lavica niečo skrýva

(Rozprávanie)

„Gabi, sedni si ke mne! Tam, kde je na stoličke bílá kabelka, tam sedím,“ zavelila Darinka na chodbe preplnenej prvákmi - obchodkármi. Rezignovane som si pomyslela, prečo nie. ...a tak sa začalo moje dobrodružstvo s názvom „Spiaca Darinka“.

Posadila som sa s Darinkou do jednej lavice. Podľa môjho skromného odhadu, vyzerala ako celkom životaschopné dievča. Teda - pokiaľ nezačala hodina ekonomiky. Do triedy vošla pani profesorka. Na začiatku hodiny sa nás pýtala, odkiaľ pochádzame. Keď prišiel rad na Darinku, s hrdosťou vyriekla slová: „Já su ze Gbelú.“ Toto Darinkino poklznutie však nebolo posledné!

Po chvíľke pani profesorka začala vysvetľovať nové učivo: „Výroba je cieľavedomá činnosť...“ Darinka s ohníkmi hlbokého záujmu v očiach počúvala, ako pani profesorka objasňuje ďalšie a ďalšie pojmy. Priznám sa, nedávala som pozor na výklad, ale všímala som si Darinku. Žiara v jej očiach a výraz hlbokého záujmu o všetko, čo sa týkalo ekonomiky, mizli z minúty na minútu, zo sekundy na sekundu... Videla som len, ako sa do jej hnedých očí vkráda temnota. Temnota, ktorá sa prejavovala zatvárajúcimi sa viečkami. Myslela som si, že si Darinka robí srandu!

„Darino, nespí!“ zhúkla Editka zo zadnej lavice. Ospalá Darinka sa tak mykla, až skoro spadla zo stoličky a veru, bola v poriadnom šoku. Ja som sa len nečinne prizerala, no v myšlienkach som sa smiala ako šialená.

„Já nespím, ježiše bože,“ zahundrala Darinka a snažila sa tváriť, že sa nič nedeje. Asi išla neskoro spať, v myšlienkach som zhodnotila Darinkin megavýkon na ekonomike. Cez prestávku mi moju teóriu podkopala Editka. Tvrdila totiž, že Darinka chodievala spať so sliepkami. Tak som sa Darinky priamo opýtala, prečo zaspáva na hodinách.

„Ježiše bože, já za to nemožu, že mňa to nebaví,“ podráždene zareagovala Darinka, a pritom sa nahnevane hrabala vo svojej povestnej bielej kabelke. Jej ospalosť na vyučovaní neprestávala, hoci jej mnohí dohovárali a napomínali ju.

Darinkine úžasné „hlášky“ som počúvala ešte ďalšie dva roky, pokým sa nás – myslím tým obchodkárov - nerozhodla opustiť! Odišla. Inam. Len dúfam, že si našla takú strednú školu, kde si bude môcť pospať aj počas vyučovacích hodín.

Na Darinku však spomíname, ja i spolužiaci. Vždy, keď náhodou bola v škole, pretože, povedzme si úprimne, dosť často tu nebývala, bola zaručená kopa srandy. V podstate je mi ľúto, že prestúpila do inej školy, pretože som si ju a jej írečitú záhoráčtinu obľúbila. Možno raz urobí diery do sveta. Možno... Ale to je vo hviezdach. A možno sa aj hviezdám predstaví: „Já su ze Gbelú...“

Gabriela Vávrová, IV.B

...naše/ vaše hlody...

Na slovenčine vyučujúca kladie otázku: „Povedzte príklady podstatných mien, ktoré skloňujeme podľa vzoru kuli.“

Žiačka: „Gorila.“

Vyučujúca: „To je ale skloňovací vzor žena!“

Žiačka: „Aha, vlastne grizly...“ (v triede smiech)

Vyučujúca: „No, cicavec ako cicavec, len ten skloňovací vzor... Však?“

Otázka na slovenčine: „O aký druh ľudového frazeologizmu ide?“

Žiačka: „No o ľudový...“

Otázka na literatúre: „Charakterizujte Maca Mlieča.“

Žiačka: „No, on bol taký velice špatný...“

Na hodine žiaci: „Pani profesorka, nevyvolávajte ju! Ona je vo vzťahu!“

Vyučujúca: „Najprv odpovedajte, potom sa ‘vzťahujte’!“

Písomka maturantov... Jeden zo žiakov ju dopísal a hlási sa: „Pani profesorka, môžem si teraz kresliť?“

Tak sme zvolili prezidenta!

...a zvolili ho aj všetci obchodkári, ktorí v čase marcových volieb patrili
k osemnásťročným občanom SR, teda k prvovoličom!

15. júna 2014 po slávnostnej inaugurácii teda vstúpi do Grassalkovičovho paláca
v poradí už štvrtý prezident samostatnej Slovenskej republiky.

V 2. kole volieb o post prezidenta SR zvíťazil nepochitický kandidát a podnikateľ

Andrej Kiska,

ktorý získal **59, 4%** hlasov zúčastnených voličov.

Toto percento predstavuje **1, 3 milióna voličských hlasov.**

Ak vás zaujíma štatistika, poďme sa pozrieť, ako volili blízke mestá:

Senica – 58, 40% pre pána Kisku

Skalica – 67, 49% pre pána Kisku

Trnava – 56, 84% pre pána Kisku

Myjava – 53, 48% pre pána Kisku

Čo dodať na záver? Sláva víťazom, česť porazeným!

Novozvolenému prezidentovi blahoželáme!

Ha

Malý prezidentský test

1. Ktorému československému prezidentovi sa hovorilo „prezident osloboditeľ“? Malá nápoveda - často ho označovali ako „tatička“.

a/ T. G. Masarykovi,   b/ E. Benešovi,   c/ L. Svobodovi.

2. Ktorá osobnosť nebola československým prezidentom?

a/ M. R. Štefánik,   b/ K. Gottwald,   c/ G. Husák.

3. Jedna zo spomenutých osobností pôsobila počas svojho života ako prezident dvoch štátov. Kto to bol?

a/ T. G. Masaryk,   b/ V. Havel,   c/ E. Beneš.

4. Ktorý československý prezident povedal počas novoročného prejavu v TV občanom vetu: „Naše země nevzkvétá.“ ?

a/ T. G. Masaryk,   b/ E. Beneš,   c/ V. Havel.

5. Chronologicky zorad' doterajších slovenských prezidentov. Kto bol teda 1., 2., 3. a bude 4. prezidentom SR?

Michal Kováč,   Ivan Gašparovič,   Rudolf Schuster,   Andrej Kiska

6. Otázka pre maturantov: V diele Ladislava Mňačka Ako chutí moc je zobrazený všemocný politik – Veľký muž. Ktorý československý politik bol pre vytvorenie Veľkého muža vzorom?

a/ K. Gottwald,   b/ G. Husák,   c/ nikto, ide o fikciu.

Správne odpovede:

1. a (známe je najmä slovné spojenie „tatiček Masaryk“)

2. a (M. R. Štefánik bol v Československu ministrom vojny, nie prezidentom)

3. b (V. Havel bol najskôr československým prezidentom, po rozpade ČSFR bol zvolený za českého prezidenta)

4. c (V. Havel, skratka – v prejave bol úprimný! Mimochodom, V. Havel je autorom aj známeho výroku: Pravda a láska musia zvíťaziť nad ľžou a nenávisťou! Pekné, však!)

5. poradie našich prezidentov: M. Kováč, R. Schuster, I. Gašparovič, A. Kiska

6. a (...viac na hodinách literatúry...)

Ja

1. apríl

1.apríl patrí všetkým pojašencom, humoristom a smieškom... U nás v škole patrila tento deň pánovi s menom **Niekoľko Vtipný**, ktorý rozosmial študentov, učiteľov, vedúcu školskej jedálne aj pani kuchárky. Čím? Stačil na to jedálny lístok. Trochu, len trošičku „prepracovaný“ jedálny lístok...

Prečítajte si ponuku školskej jedálne v týždni od 31. marca do 4. apríla a zasmejte sa tiež (...a nemusí byť ani 1. apríl):

Pondelok – 31. 03.

Polievka mliečna s valutami

Hlavné jedlo: Maruša v ostružinách s tarhoňou (...aby mali slovenčinári radosť)

Utorok – 1. apríl (!)

Polievka s písmenkami podľa STN 01 6910

Hlavné jedlo: Rezeň ovplyvnený infláciou s deflačnou ryžou

Gumidžús a kinderko s daňovým bonusom

Streda – 02. 04.

Polievka Shrekova bažina

Hlavné jedlo: Kocka v šmyku s huspeninou a šalát „Co dŕm dal“

Kávička pre štvrtákov

Štvrtok – 03. 04.

Polievka Kruelina pomsta

Hlavné jedlo: Prsia pumy senickej na smotane a antidumpingové hranolky

Urologický čaj a JOJO cukríky

Piatok – 04. 04.

Vývar s kyslých dažďov na absurdný spôsob

Hlavné jedlo: Zapekaná sranda a pokúšaný kuskus

Dezert Drak sa vracia (zasa tí slovenčinári), nápoj – vyprošťovák

*Milý pán **Niekoľko Vtipný**, obyčajný školský deň ste svojím originálnym nápadom osviežili, zrazu bolo všade veľa úsmevov, chichotu, smiechu... Váš nápad sa nám skrátka páči! IV.CR – ste super!*

Ha